

สภาเภสัชกรรม (The Pharmacy Council of Thailand)

สำนักงานเลขาธิการสภาเภสัชกรรม อาคารสภาวิชาชีพ ชั้น 8 กระทรวงสาธารณสุข

เลขที่ 88/19 หมู่ 4 ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ 080 285 8082 Website: <https://www.pharmacycouncil.org>

Email: pharthai@pharmacycouncil.org

สภาเภสัชกรรมเรียกร้องกลไกทางวิชาการและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ในการที่ไทยจะยื่นหนังสือแสดงเจตจำนงเข้าร่วม CPTPP

ตามที่นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานการประชุมคณะกรรมการ นโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) จะเสนอให้คณะรัฐมนตรี เห็นชอบให้ไทยยื่นหนังสือแสดงเจตจำนงเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP) ในการประชุม ครม.วันอังคารที่ 28 เม.ย. นี้

ในการยื่นขอเจรจาเข้าร่วมความตกลง CPTPP นั้น ไม่ควรเสนอให้หน่วยงานปรับแก้กฎระเบียบให้สอดคล้องกับความตกลง CPTPP ทั้ง ๆ ที่การยื่นหนังสือแสดงเจตจำนงเข้าร่วม เป็นเพียงขั้นตอนเริ่มกระบวนการเท่านั้น ควรใช้เงินไขที่ต้องใช้เวลาการปรับแก้กฎระเบียบเพื่อต่อรอง แต่ควรเสนอให้หน่วยงานเสนอเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อใช้ในการเจรจาต่อรองกับประเทศภาคีต่าง ๆ ให้ไทยได้ผลประโยชน์เชิงลบน้อยที่สุด

สภาเภสัชกรรมได้ศึกษาติดตามการเจรจาและเนื้อหาของข้อตกลง CPTPP มาโดยตลอด จนถึงฉบับล่าสุดที่สหรัฐอเมริกาถอนตัวออกแล้วนั้น แม้ว่าหลายประเด็นในเรื่องสิทธิบัตรที่ส่งผลกระทบต่อเข้าถึงยาจะถูกถอดออกไปแล้วก็ตาม แต่ยังมีเนื้อหาอีกหลายส่วนที่ส่งผลกระทบต่อเข้าถึงยา การพัฒนาอุตสาหกรรมยาในประเทศ และส่งผลกระทบต่อสุขภาพและระบบสาธารณสุขในด้านอื่นอีก เช่น การผูกโยงการขึ้นทะเบียนตำรับยากับระบบสิทธิบัตร (Patent linkage) ข้อผูกมัดในบทว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ และทรัพย์สินทางปัญญา บทที่ว่าด้วยการคุ้มครองการลงทุนที่ให้นักลงทุนต่างชาติฟ้องร้องรัฐผ่านกลไกอนุญาโตตุลาการนอกประเทศได้ และกรณีสินค้าเหล่านี้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผลิตภัณฑ์ยาสูบบุหรี่ ที่ลดภาษีสรรพสามิตลงเหลือ 0% และการเข้าร่วมความตกลง UPOV 1991 เป็นต้น

ในการเจรจาความตกลงระหว่างประเทศ ประเทศต่าง ๆ มีความระมัดระวัง มีกลไกการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และกลไกทางวิชาการ โดยให้หน่วยงานทางวิชาการอิสระและมีความน่าเชื่อถือ ทำการศึกษาอย่างรอบด้านถึงผลกระทบต่อผลประโยชน์ของประเทศ และทำรายงานเสนอต่อรัฐสภาและต่อสาธารณะ เพื่อช่วยให้การเจรจาความตกลงระหว่างประเทศมีความรอบคอบและส่งผลดีโดยรวมต่อประเทศ เช่น รายงานวิเคราะห์เพื่อผลประโยชน์ชาติ (National Interest Analysis, NIA) ของรัฐบาลนิวซีแลนด์ ที่เผยแพร่สู่สาธารณะและเสนอต่อรัฐสภา เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ เป็นต้น

ประเทศไทยเคยมีกลไกที่สำคัญบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ 2550 มาตรา 190 ซึ่งเป็นกลไกที่ดีก่อให้เกิดความโปร่งใสรอบคอบ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม โดยเฉพาะรัฐสภาที่เป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ทั้งก่อนการเจรจา ระหว่างการเจรจา และหลังการเจรจา แต่ไม่มีความแน่ชัดในการกำหนดให้มีกลไกทางวิชาการที่เป็นอิสระและเชื่อถือได้ ต้องทำรายงานการวิเคราะห์ถึงผลกระทบต่อผลประโยชน์ของประเทศ เสนอต่อสาธารณะและรัฐสภา

สภาเภสัชกรรมขอเรียกร้องให้รัฐบาลชุดนี้ใช้กลไกเช่นที่เคยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ 2550 มาตรา 190 ในการเริ่มเจรจาขอเข้าร่วม CPTPP เพื่อก่อให้เกิดความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และสร้างกลไกทางวิชาการที่เป็นอิสระและเชื่อถือได้ โดยต้องทำรายงานการวิเคราะห์ถึงผลกระทบต่อผลประโยชน์ของประเทศ เสนอต่อสาธารณะและรัฐสภาก่อนการทำความตกลงระหว่างประเทศ